

Sygn. akt I PK 200/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa B. Ł.
przeciwko A. spółce z o.o. spółce komandytowej w T.
o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, przywrócenie do pracy,
wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 lutego 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt IX Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 900 zł**
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powódka B. Ł. wniosła skargę kasacyjną od Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 stycznia 2014 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.), przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przejawiające się w przyjęciu, że powódce nie przysługiwała szczególna ochrona stosunku pracy z uwagi na niedostarczenie pracodawcy uchwały z dnia 9 sierpnia 2011 r. o objęciu powódki taką ochroną.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „gdyż istnieje potrzeba dokonania wykładni wzbudzającego wątpliwości przepisu art. 32 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych, czy w oparciu o ten przepis organizacja związkowa ma obowiązek przekazywania pracodawcy uchwały wskazującej osoby podlegające szczególnej ochronie stosunku pracy co stanowi istotne zagadnienie prawne a tym samym czyni niniejszą skargę kasacyjną oczywiście uzasadnioną”.

Strona pozwana A. spółka z o.o., spółka komandytowa w T. wniosła o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Gdy idzie o potrzebę wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów, to ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułowana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. zachodzi wtedy, kiedy niejednolita wykładnia wskazanego przepisu wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie bądź kiedy przepis ten nie doczekał się wykładni w kierunku wskazywanym przez skarżącego (por. postawienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK104/08, LEX nr 42436, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231). Natomiast istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub

znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przesłankę występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego należy w tym kontekście rozumieć zatem jako konieczność uzasadnienia, dlaczego rozpoznanie skargi kasacyjnej będzie służyło rozwojowi prawa. Podkreślić przy tym należy, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej nie może być powoływaniem okoliczności istotnych tylko w ocenie samej strony, ale muszą one ściśle nawiązywać do przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883).

Trzeba też przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oczywista zasadność skargi wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r.,

II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Skarżąca tymczasem utożsamia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., stwierdzając, że „potrzeba dokonania wykładni wzbudzającego wątpliwości przepisu (...) stanowi istotne zagadnienie prawne a tym samym czyni niniejszą skargę kasacyjną oczywiście uzasadnioną”. Czym innym jest rozstrzygnięcie abstrakcyjnego zagadnienia prawnego, czym innym natomiast rozstrzygnięcie rozbieżności w orzecznictwie. W obu przypadkach nie wchodzi w grę równoległe występowanie przesłanki oczywistej zasadności skargi na tle tego samego przepisu prawa. Zatem skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona z tego względu, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, albo istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości.

W związku z powyższym przyjęcie skargi do rozpoznania można jedynie oceniać w kontekście istotnego zagadnienia prawnego, ewentualnie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości.

W tym kontekście należy wskazać, że Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w przedstawianej przez skarżącego kwestii. Jednolicie przyjmuje, że należy czynić dystynkcję między normami prawnymi zawartymi w art. 32 ust. 1 o związkach zawodowych i w § 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie powiadamiania przez pracodawcę zarządu zakładowej organizacji związkowej o liczbie osób stanowiących kadrę kierowniczą w zakładzie pracy oraz wskazania przez zarząd oraz komitet założycielski zakładowej organizacji związkowej pracowników, których stosunek pracy podlega ochronie, a także dokonywania zmian w takim wskazaniu (Dz.U. Nr 108, poz. 1013). Owo „wskazanie” (pracowników podlegających ochronie) zamieszczone w art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych oznacza podjęcie stosownej uchwały, natomiast „wskazanie” z § 2 powołanego rozporządzenia oznacza informację. Rozporządzenie nie stawia w tym zakresie dodatkowego wymagania, by dołączono do pisma skierowanego do pracodawcy przedmiotową

uchwałę (por. wyroki z 12 stycznia 2011 r., II PK 184/10, OSNP 2012 nr 5-6, poz. 64 oraz z 3 października 2008 r., II PK 53/08, OSNP 2010 nr 5-6, poz. 60). Z jednej więc strony nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), skoro Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w przedstawianej kwestii i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 189 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578), z drugiej zaś strony, skoro interpretacja powyższego przepisu jest jednolita, to nie występuje w sprawie przesłanka wynikająca z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Dodać też trzeba, że motywem negatywnego rozstrzygnięcia o żądaniu powódki zasądzenia wynagrodzenia za cały okres pozostawania bez pracy nie było stwierdzenie, że nie przedstawiono pracodawcy uchwały o objęciu powódki szczególną ochroną, ale ustalenie, że pracodawcy nie przedstawiono informacji o udzielonej ochronie. Sąd więc stwierdził, że samo powzięcie uchwały nie jest wystarczające do udzielenia ochrony powódce, bowiem konieczne było poinformowanie pracodawcy o treści uchwały.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 6 w związku z § 12 § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).